



ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Д-Р АСЕН МЕДЖИДИЕВ
СЛУЖЕБЕН МИНИСТЪР
НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
пл. "Света Неделя" № 5
гр. София 1000

ДО
Д-Р ЙОРДАНКА ПЕНКОВА
ВР.И.Д. УПРАВИТЕЛ НА НЗОК
ул. "Кричим" № 1
гр. София 1407

Относно: Нарушени права на пациенти на достъп до лечение

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МЕДЖИДИЕВ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПЕНКОВА,**

По повод журналистическото разследване на Валя Ахчиева „Пътеводителят: Търговия със смърт?“, като национален омбудсман, бих искала да изразя силното си безпокойство от изнесената в него информация за нарушени правата на пациенти с онкологични заболявания и компроментиране на тяхното лечение. В институцията са постъпили и сигнали от граждани по същия въпрос.

Възможността прилагането на пациента на скъпоструващ лекарствен продукт, и заплащането му от Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) да бъде отчетено повече от един път в Системата за верификация на лекарствата, без това да бъде проследено и да последва реакция от контролните органи, създава реални предпоставки лекарствени продукти на практика да не бъдат приложени, с което грубо се нарушават права на гражданите като пациенти и здравноосигурени лица.

Още повече, че пациентите с онкологични заболявания са особено уязвима група, при която навременното и ефективно лечение е решаващо за техните живот и здраве.

Същевременно, се накърняват и интересите на НЗОК и правата на здравноосигурените лица, вследствие изразходването на средства от бюджета на НЗОК, закупила дейности, които реално не са извършени. Смятам, че като финансов орган, чиято основна задача е да осъществява и администрира задължителното здравно осигуряване в България, в частта му по управлението на събраните средства и заплащането на използваните здравни дейности и лекарства в полза на здравноосигурените лица, НЗОК следва да разполага и да упражнява ефективен механизъм за осъществяване на контрол на изпълнителите – договорни партньори, в това число относно действителното прилагане на заплатените от нея скъпоструващи лекарствени продукти.

Обезпокоително е също, че освен конкретните случаи с лекарствения продукт, обект на журналистическото разследване, липсата на ефективен контрол създава основателни притеснения, че изнесенният в предаването случай не е единичен и посочената схема е възможно да се прилага и за други скъпоструващи лекарствени продукти. Това налага необходимостта от редовно проследяване и контрол на тяхната задължителна електронна верификация, в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2016/161 на Комисията от 2 октомври 2015 година за допълване на Директива 2001/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, проследяване на движението и своевременна реакция при констатиране на несъответствия и нарушения от страна на органите и организациите с достъп до системата.

В тази връзка, със загриженост за правата на пациентите и на основание предоставените ми от Закона за омбудсмана правомощия, се обръщам към Вас с настойчива препоръка за извършване на обстойна проверка по изложеното и при констатиране на пропуски и нарушения – за предприемане на предвидените в нормативната уредба мерки, а при необходимост – сезиране и на други органи.

Очаквам също в кратък срок да бъдат обсъдени и предприети действия, с които да се осигури ефективно проследяване и контрол върху прилагането на лекарствени продукти, в това число за налагане на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за нарушителите.

Смятам, че е наложително да бъде гарантирано задължителното въвеждане на серийните номера на лекарствените продукти във верификационната система, до която НЗОК да има достъп и да упражнява своевременен и ефективен контрол, с което да отпадне възможността да заплаща за дейности, които на практика не са извършени и в същото време, което е най-важното - да бъдат защитени правата на пациентите и достъпа им до лечение.

На основание чл. 28 от Закона за омбудсмана, очаквам да ме информирате в разумен срок за Вашето становище и предприетите действия.

С уважение,

**ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**